

Selected aspects of partnership-based governance and institutional cooperation for developing professional competencies in business and economics education in Germany

Окремі аспекти управління на основі партнерства та інституційного співробітництва для розвитку професійних компетентностей в економічній освіті в Німеччині

Joachim A. Dietrich, OStR. i. H. Dipl.-Hdl. /

Йоахім А. Дітріх,

Fachleiter für Pädagogik/Pädagogische Psychologie am Seminar für Ausbildung und Fortbildung der Lehrkräfte Weingarten (Berufliche Schulen und Gymnasium) /

Керівник відділу педагогічної науки/педагогічної психології у семінарі з підготовки та підвищення кваліфікації вчителів Вайнгартен (професійні школи та гімназії)

Fachdidaktiker für Wirtschaftspädagogik & Unterrichtspraxis an der Universität Konstanz/

Викладач економічної педагогіки та практики викладання в Університеті Констанца

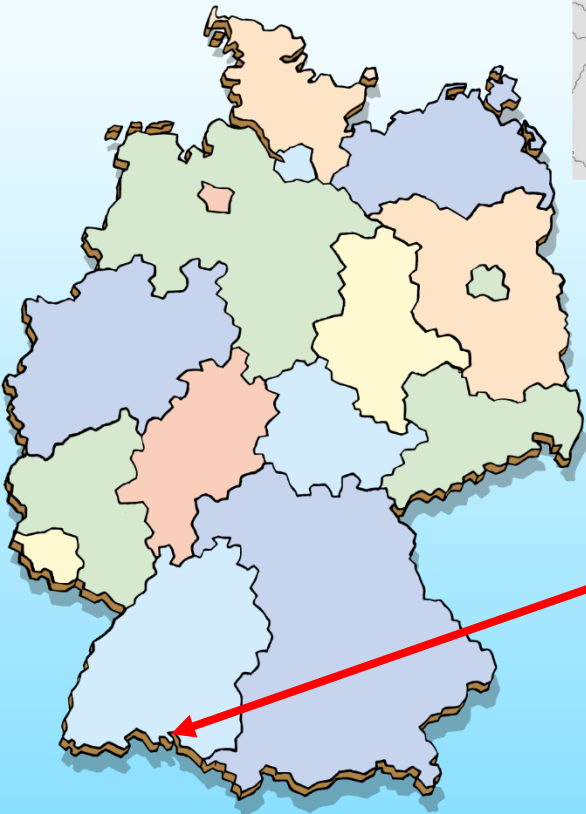
Institutionell-kooperative Steuerung praktischer berufsschulischer (Wirtschafts-)Lehrerbildung in Baden-Württemberg am Beispiel der Universität Konstanz

***Інституційно-кооперативне управління
практичною підготовкою викладачів
професійних шкіл (бізнесу) у Баден-Вюртемберг
на прикладі університету Констанца***

The project number is 609536-EPP-1-2019-1-DE-EPPKA2-CBHE-SP.

This project has been funded with support from the European Commission.

The European Commission's support for the production of the content does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Quellen: <https://www.hanisauwand.de/node/1770>; Stand: 12.09.2022
<https://www.badsche-zeitung.de/wo-deutschland-zu-ende-ist-199110210.html>; Stand: 12.09.2022
<https://www.suedkurier.de/region/kreis-konstanz/konstanz/bis-2060-soll-die-uni-konstanz-um-mehr-als-die-haelfte-wachsen-kommendes-jahr-soll-der-erste-abschnitt-umgesetzt-werden;art372448,10860456>; Stand dito

Phasen der Lehrerausbildung in Wirtschaftspädagogik im Land Baden-Württemberg (Konstanzer Modell) /

*Фази підготовки викладачів економіки для ПТО в Баден-Вютермберзі
(констанська модель)*

Phase 1: /Фаза 1

Bachelor- & Masterstudium an der Universität Konstanz /
Бакалаврська і магістерська освітня програма в університеті Констанці

10 Wochen Schulpraktikum an Universitäten
„integriert“ / *10 тижнів шкільної практики
«інтегровані» в університеті*

Phase 2: /Фаза 2

18-Monate Referendariat an einem von vier Staatlichen Seminaren für die Aus- und Fortbildung der Lehrkräfte („SAFL/SEMINARE“) - Abschluss: „Zweites Staatsexamen“ /

18 місяців педагогічного стажування у 4-х державних семінарах підготовки та підвищення кваліфікації викладачів «СППКВ/СЕМІНАРИ» - завершення: «другий державний екзамен»

Phase 3: /Фаза 2

Fortbildung / Life-Long-Learning (SAFL sind auch für die “Fortbildung” der Lehrkräfte zuständig) /

Підвищення кваліфікації / Навчання протягом усього життя (SAFL також відповідають за «підвищення кваліфікації» викладачів)

Staatliche Seminare für berufliche Schulen? / Державні семінари для професійних шкіл

Баден-Вюртемберг

Baden-Württemberg

Regierungsbezirke

Адміністративні округи

Regierungsbezirk Stuttgart

Адміністративний округ Штутгарт

Regierungsbezirk Karlsruhe

Адміністративний округ Карлсруе

Regierungsbezirk Freiburg

Адміністративний округ Фрайбурге

Regierungsbezirk Tübingen

Адміністративний округ Тюбінген

Staatliche Seminare für berufliche Schulen? / Державні семінари для професійних шкіл

Баден-Вюртемберг

Baden-Württemberg

Regierungsbezirke

Адміністративні округи

Regierungsbezirk Stuttgart

Адміністративний округ Штутгарт

Адміністративний округ Штутгарт

Regierungsbezirk Karlsruhe

Адміністративний округ Карлсруе

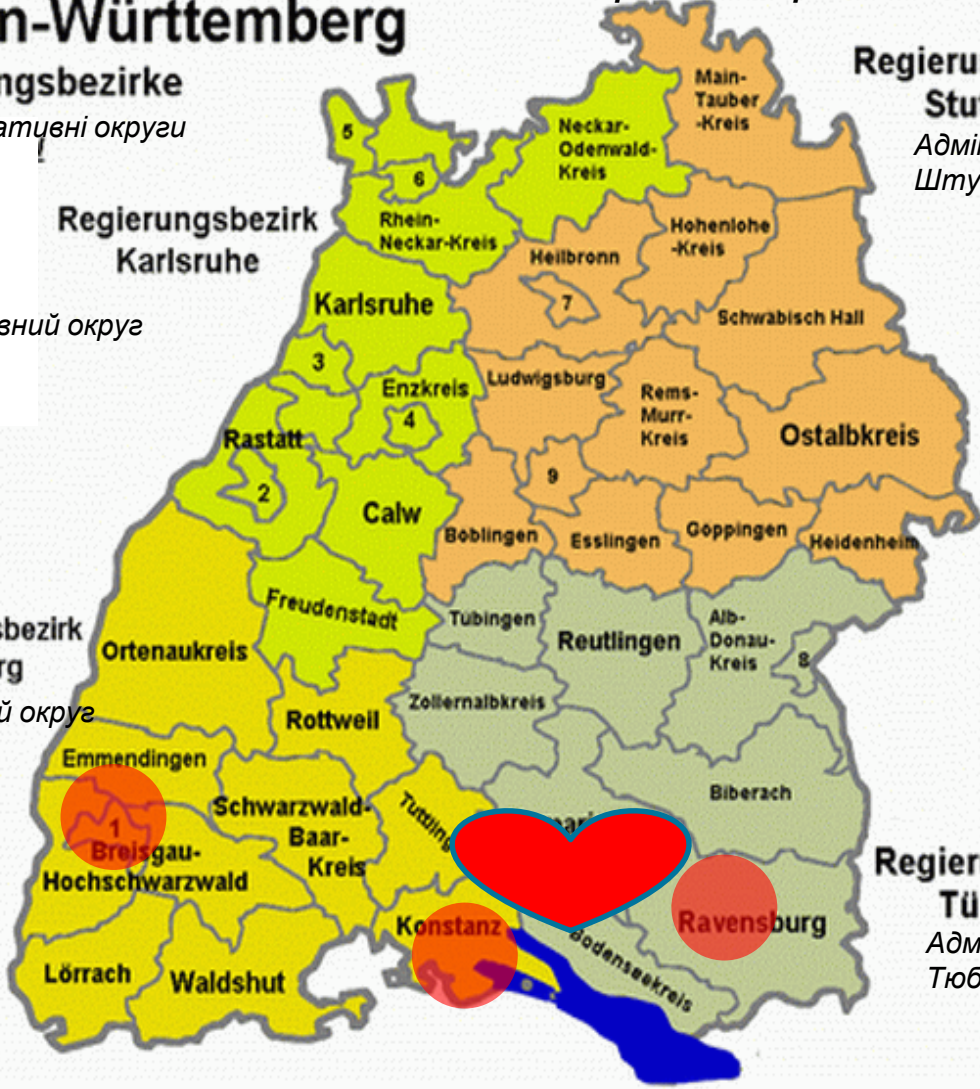
Адміністративний округ Карлсруе

Regierungsbezirk Freiburg

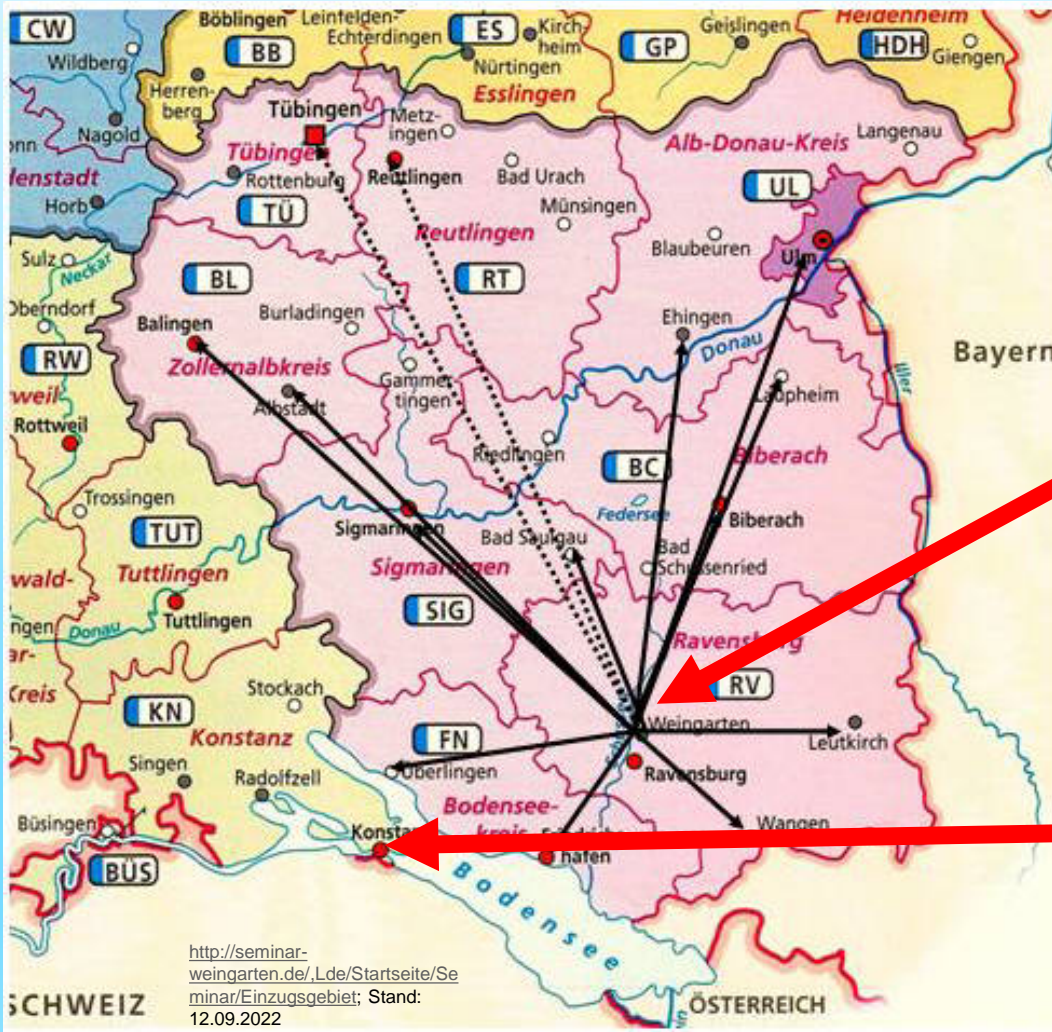
Адміністративний округ Фрайбурге

Regierungsbezirk Tübingen

Адміністративний округ Тюбінген

Seminar für die Aus- und Fortbildung der Lehrkräfte **Weingarten** (Berufliche Schulen) / Семінар підготовки та підвищення кваліфікації викладачів **Вайнгартен**

→ “Symbiotische Wirkung“ der ersten & zweiten Phase
der Lehrerausbildung / *симбіотичний ефект*
першої та другої фази підготовки викладачів

Phase 1: /Фаза 1

**Bachelor- & Masterstudium an der Universität Konstanz /
Бакалаврська і магістерська освітня програма в університеті
Констанці**

**10 Wochen Schulpraktikum an Universitäten „integriert“ /
10 тижнів шкільної практики «інтегровані» в
університеті**

Phase 2: /Фаза 2

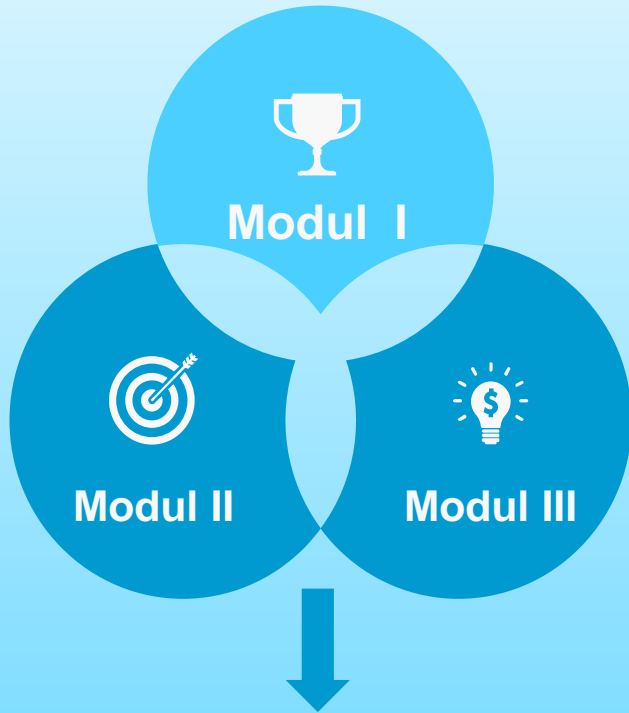
**18-Monate Referendariat an einem von vier Staatlichen Seminaren für die
Aus- und Fortbildung der Lehrkräfte („SAFL“) – Abschluss: „Zweites
Staatsexamen“ /**

**18 місяців педагогічного стажування у 4-х державних семінарах
підготовки та підвищення кваліфікації викладачів «СППКВ» -
завершення «другий державний екзамен»**

**Kooperative Strukturen /
Кооперативні структури**

Steuerungsstruktur: Intensive Vernetzung / Kooperation der Lernorte

Структура управління: інтенсивна співпраця місць навчання

**Referendariat /
Педагогічне стажування**
(18 Monate/ місяців)

Modul I: 4 Wochen / Модуль I: 4 тижні

✓ **Zuständigkeit:** / *Відповідальність*

Lehrstuhl Wipäd I **sowie** die jeweilige Schule / *Кафедра економічної педагогіки так як і відповідні проф.школи:*

- a) in Baden-Württemberg / *в Баден-Вюртемберга*
- b) in anderen Bundesländern / *в інших федеральних землях*
- c) im Ausland: **Folgefolie** / *закордоном: наступний слайд*

✓ **Voraussetzung:** „Einführung in die Unterrichtspraxis“ /
Вимога: «Вступ до практики викладання»

Modul II: 3 Wochen / Модуль II: 3 тижні

Modul III: 3 Wochen / Модуль II: 3 тижні

✓ **Zuständigkeit:** Staatliche Seminare für Aus- und Fortbildung von Lehrkräften
sowie die jeweilige Schule /

Відповідальність: Державні семінари з підготовки та підвищення кваліфікації вчителів, **а також** відповідної школи

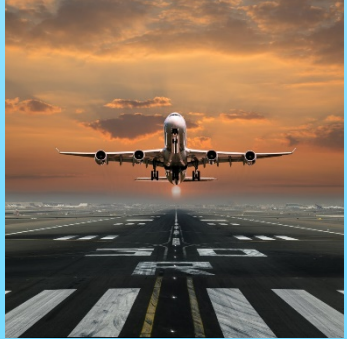
✓ **Voraussetzung:** / **Вимога**

Modul 1 ist Voraussetzung für Modul 2; / *Модуль 1 є вимогою до модулю 2*

Modul 2 ist Voraussetzung für Modul 3; / *Модуль 2 є вимогою до модулю 3*

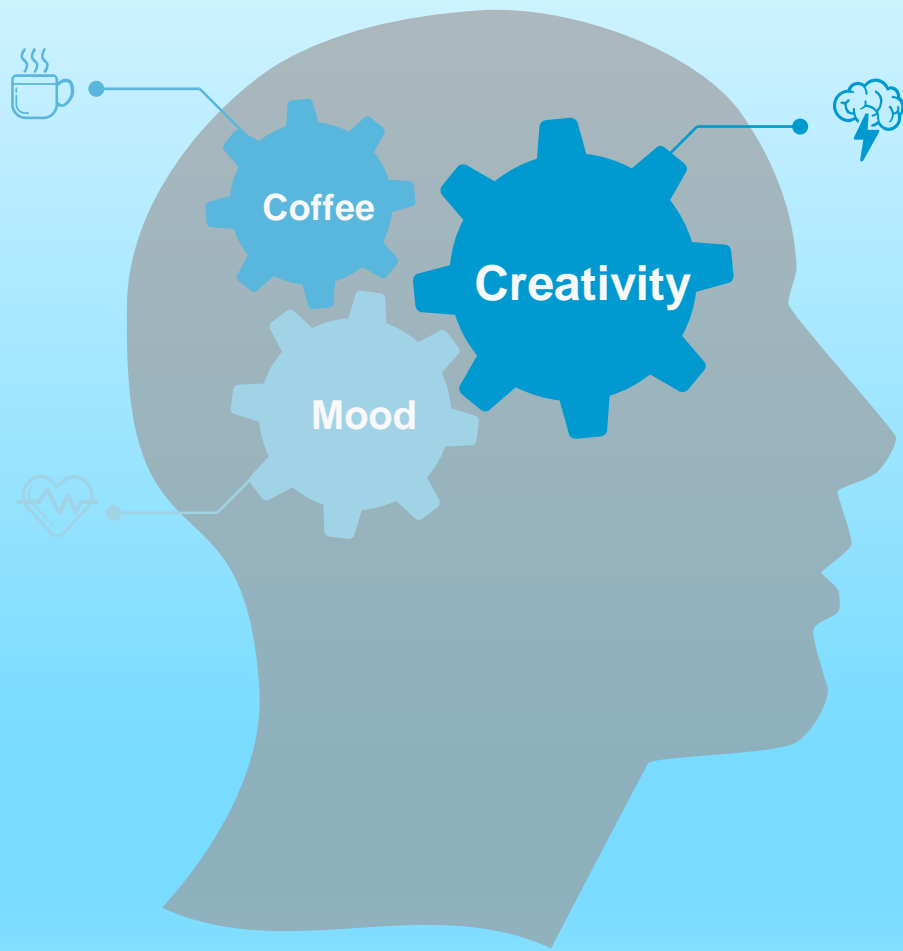
alle Module sind Voraussetzung für den Eintritt ins „Referendariat“ / *всі модулі є вимогою до вступу на пед.стажування*

Internationales schulpraktisches Modul 1 / Міжнародний модуль шкільної практики

<https://www.verbraucherzentrale-niedersachsen.de/themen/kaufen-reklamieren/kurz-erklart-einen-vertrag-schliessen>; <https://www.schoenefeld-parkplatz.de/blog/flugzeug-start/>; Stand: 12.09.2022

Haben Sie Fragen? / Чи є питання

Kooperative Elemente im Sinne curricularer Verknüpfung / Кооперативні елементи з точки зору зв'язків навчальним планом

Steuerungsstruktur: Intensive Vernetzung / Kooperation der Lernorte

Структура управління: Інтенсивна мережа / співпраця між університетом / семінаром / школою

Lernort 1 / Навчальне місце 1

Fachdidaktische Lehrveranstaltungen
an der Universität /
Курси дидактики в університеті

1) **Einführung in die Unterrichtspraxis**
Вступ до практики викладання

2) **Fachdidaktik
Wirtschaftswissenschaften 1**
Предметна дидактика економ.дисциплін 1

3) **Fachdidaktik
Wirtschaftswissenschaften 2**
Предметна дидактика економ.дисциплін 2

Lernort 2 / Навчальне місце 2

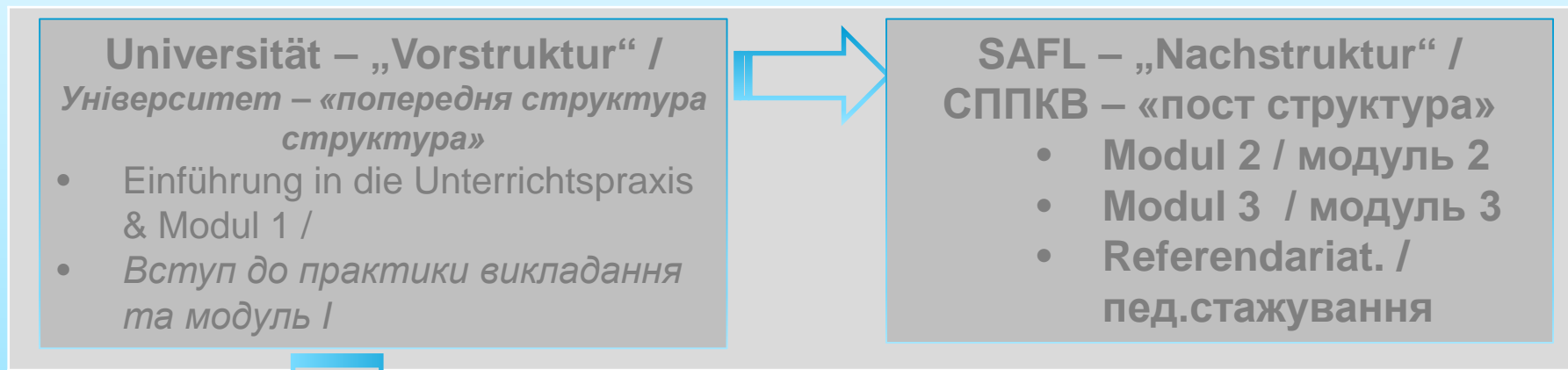
Fachpraktische Ausbildung an Schulen und SAFLs
*Предметно-дидактична підготовка в проф.школах
комерційного профілю і Семінарах*

1) **Schulpraxis Modul 1 / Шкільний модуль 1**
Koordination: Universität Konstanz / *Координація:
Університет Констанца*

2) **Schulpraxis Modul 2 + Begleitveranstaltungen an der
Universität seitens der SAFL / Шкільний модуль 2**
Koordination: Seminare Weingarten und Freiburg (SAFL) /
Координація: Семінари Вайнгартен і Фрайбург (СППКВ)

3) **Schulpraxis Modul 3 + Begleitveranstaltungen an der
Universität seitens der SAFL / Шкільний модуль 3**
Koordination: Seminare Weingarten und Freiburg (SAFL) /
Координація: Семінари Вайнгартен і Фрайбург (СППКВ)

Kooperative Elemente im Sinne curricularer Verknüpfung / Кооперативні елементи з точки зору зв'язків навчальним планом

Kooperation der Universität/beruflichen Schulen im Rahmen der Veranstaltung „Einführung in die Unterrichtspraxis“ /

Кооперативні елементи в курсі «Вступ до практики викладання»

Struktur: „Einführung in die Unterrichtspraxis“ – Überblick / Структура «Вступ до практики викладання» – огляд

Universität – „Vorstruktur“ /
Університет – «попередня структура
структура»

- Einführung in die Unterrichtspraxis /
Вступ до практики викладання

SAFL – „Nachstruktur“ /
СППКВ – «пост структура»

- Modul 2 / модуль 2
- Modul 3 / модуль 3
- Referendariat. / пед.
стажування

Inputveranstaltungen / Вступний захід	Output - / Reflexions-veranstaltungen / Випускний / Рефлексійний захід
- 6 „Inputveranstaltungen“ / 6 вступних заходів - Dauer: jeweils 180 Min Тривалість: кожен 180 хвилин - Gruppengröße: / Розмір групи maximal 14 Studierende / максимальна кількість 14 студентів	- 5 Outputveranstaltungen 5 «випускних» заходів - Dauer: jeweils 240 Min Тривалість: кожен 240 хв. - Gruppengröße: / Розмір групи Studierender/Tandem unterrichtet (14 schauen zu); gemeinsame Reflexion / студент або тандем викладає (14 спостерігають); спільна рефлексія

Was wird warum vermittelt? / Що чому навчається?

Universität / Vorstruktur	Was wird vermittelt? / Що?	Warum? / Чому? (erzielter Output) / (очікуваний результат)
	Schulische Institutionen des Landes Baden- Württemberg/ <i>Шкільні заклади землі Баден-Вюртемберг</i>	- Studierende können sich im komplexen kaufmännischen Schulsystem des Landes BW orientieren. / <i>Студенти можуть зорієнтуватись у складній системі комерційних проф.шкіл БВ</i>

SAFL: Kooperative Elemente/Nachstruktur / СППКВ: кооперативні елементи/ пост-структура

Zentralveranstaltung: „Schulorganisation“ & „Schulrecht“ im Referendariat /
Центральний захід: "Організація школи" та "Шкільне право" в пед.стажуванні

- Prüfungsordnungen / *положення про екзамени*
- Übergangsregularien / *перехідні положення*
- Binnendifferenzierter schulische Strukturen / *Внутрішньо диференційовані шкільні структури*

	Was wird vermittelt? / Що?	Warum? / Чому? (erzielter Output) / (очікуваний результат)
Universi- tät / Vorstruk- tur	„Warum will ich Lehrer werden?“ / Erste Selbstreflexion "Чому я хочу стати учителем?" / Перший самоаналіз	- Studierende werden sich erstmals bzgl. ihrer Wertvorstellungen, Überzeugungen, Haltungen bzgl. Ihres angestrebten Berufes bewusst - Студенти вперше усвідомлюють свої цінності, переконання та ставлення до бажаної професії.

SAFL: Kooperative Elemente/Nachstruktur /
СППКВ: кооперативні елементи/ пост-структура

Zentralveranstaltung: „Pädagogik/Pädagogische Psychologie“ im Referendariat /
Центральний курс: "Педагогіка/Педагогічна психологія" у рамках стажування

Intensivere Thematisierung im Seminar anhand eines zu Beginn des Referendariates
eingesetzten Modules zur Lehrerpersönlichkeit/Lehrerbelastung (dazu Oliver Greuling später) /
Інтенсивніша тематизація на семінарі на основі модуля, використаного на початку стажування
за особистістю вчителя/навантаження вчителя (Олівер Гройлінг про це пізніше).

	Was wird vermittelt? / <i>Що?</i>	Warum? / Чому? (erzielter Output) / (очікуваний результат)
Universität / Vorstruktur	Unterrichtsplanung/-entwurf / <i>Планування заняття/- проект уроку</i>	Studierende erfassen grundlegende Unterrichtsstrukturen (Konfrontation, Strukturaufbau, Konsolidierung) / <i>Студенти розуміють основну структуру заняття (конфронтація, побудова структури, консолідація)</i>

SAFL/ Елементи співпраці/ Поглиблення через СППКВ

Beispiele / Приклади

- Detailliertere Verlaufspläne / *Детальний хід уроку*
- Methodische Erweiterung bzgl. Sozialformen, Aktionsformen, Methoden, Medieneinsatz / *Методичне розширення щодо соціальних форм, діяльнісних форм, методів, застосування медіа*
- Fachdidaktische Erweiterungen in den seminaristischen Begleitveranstaltungen der SAFL zu Modulen 2 & 3 / *Професійно-дидактичне розширення під час супроводжуючих заходів СППКВ до модуля 2 та 3 / пед. стажування*

	Was wird vermittelt? / Що?	Warum? / Чому? (erzielter Output) / (очікуваний результат)
Uni- versität Vor- struktur	echtes“ Training von Unterrichtsphasen / <i>«справжній» тренінг фаз практики</i> - Einstiege (Konfrontation) <i>/ Вступ (конфронтація)</i> - Strukturaufbau / <i>Побудова структури</i> - Konsolidierung / <i>Консолідація</i>	- Studierende können problemorientierte Lernumgebungen nach festgelegten Kriterien aufbauen./ <i>Студенти можуть проблемно-орієнтоване навчальне середовище відповідно до визначених критеріїв побудувати</i> - Studierende simulieren und reflektieren diese in „Microteachings“ in Universität./ <i>Студенти симулюють та рефлектують їх в «мікрвикладанні» в університеті</i>

SAFL / Елементи співпраці/ Поглиблення через СППКВ

- Fachdidaktiken / *Предметні дидактики*
- Zentralveranstaltungen: „Pädagogik/Pädagogischen Psychologie“ / *Ключовий курс «Педагогіка/ Педагогічна психологія» / (Oliver Greuling/Joachim Dietrich) (Олівер Гройлінг/Йоахім Дітріх)*

	Was wird vermittelt? / Що?	Warum? / Чому? (erzielter Output) / (очікуваний результат)
Uni- versität Vor- struktur	Vertiefung einzelner Unterrichtsphasen / <i>Поглиблення окремих фаз заняття</i> (erweiterte methodische Schulung) / <i>поглиблена методична підготовка</i>	- Studierende können Lernumgebungen nach folgenden methodischen Designs erstellen: / <i>Студенти можуть створити навчальне середовище відповідно до наступного метод.дизайну :</i> • Arbeitsgleiche/-teilige Gruppenarbeit / <i>робота в групах (в рівних частинах)</i> • Einzel-/Partnerarbeit / <i>самостійна-/партнерська робота</i> - Studierende können diese Settings in „Microteachings“ umsetzen / <i>Студенти можуть впроваджувати ці метои в «мікрвикладання»</i>

SAFL / Елементи співпраці/ Поглиблення через СППКВ

- umfangreiche „Methodenschulung“ im Referendariat (Frau Prof.´in Droll) / *значна методична підготовка під час пед. стажування (проф. Дроль)*
- Komplexere Lehr-Lern-Arrangements Begleitveranstaltungen zu Modul 2/3 / *Складніші механізми викладання та навчання супроводжуючих курсів до модуля 2/3*

	Was wird vermittelt? / Що?	Warum? / Чому? (erzielter Output) / (очікуваний результат)
Uni- versität Vor- struktur	Lehreinheit zur Gestaltung von Arbeitsblättern (häufigstes Arbeitsmittel der Methoden) / <i>навчальний блок для створення робочого роздаткового матеріалу (найчастіше використовується з усіх методів)</i>	Studierende gestalten Arbeitsblätter / <i>студенти створюють роздаткових матеріал</i> - <i>äußerer Anschauung / зовнішнє сприйняття</i> - <i>innerer Anschauung / внутрішнє сприйняття</i> • <i>taxonomische Ordnungslogik/ логіка таксономічного порядку</i> • <i>fach-/ erkenntnislogischer Aufbau / предметна-/логічна структура</i> - <i>Studierende können diese Settings in „Microteachings“ umsetzen / студенти можуть застосовувати ці методи в «мікрОВикладанні»</i>

Kooperative Elemente/Vertiefungen durch SAFL / Елементи співпраці/ Поглиблення через СППКВ

- Erweiterung in Referendariat in Veranstaltungen „Fachdidaktik“ und „Medienbildung“ / *Розширення в пед. стажування в курсах «Фахова дидактика» і «Медіаосвіта»*

Uni- versität Vor- struktur	Was wird vermittelt? / Що?	Warum? / Чому? (erzielter Output) / (очікуваний результат)
	Einheit zur Lehrerfrage im Unterricht / <i>Блок по темі питання викладача на занятті</i>	- Studierende können Lehrerfragen aufbauen/kritisch reflektieren / <i>Студенти можуть побудувати/ критично прорефлектувати питання</i> - Studierende können zu bestimmten kaufmännischen Themen Fragen vorbereiten / <i>Студенти можуть до певних тем з економіки підготувати питання</i> - Studierende können diese Settings in „Microteachings“ umsetzen / <i>Студенти можуть застосовувати ці методи в «мікрвикладанні»</i>

SAFL / Елементи співпраці/ Поглиблення через СППКВ

- Erweiterung in Referendariat in Zentralveranstellung „Pädagogik/Pädagogischen Psychologie“ (Themen: Kommunikation, Gesprächsführung, gewaltfreie Kommunikation) / *Розширення в пед. стажування в курсах «Педагогіка/Пед.психологія» (теми: комунікація, ведення розмови, комунікація без насильства)*

	Was wird vermittelt? / Що?	Warum? / Чому? (erzielter Output) / (очікуваний результат)
Uni- versität Vor- struktur	Unterrichtsbeobachtungs- modelle und Feedbackverfahren / <i>моделі спостереження уроку та процес надання відгуку</i>	- Studierende reflektieren verschiedene Unterrichtsbeobachtungsmodelle / <i>студенти рефлектують різноманітні моделі спостереження уроку</i> - Studierende lernen sachliches Feedback zu Unterrichtsprozessen zu geben / <i>студенти вчаться давати предметний відгук до процесів на уроці</i> Wichtig: / Важливо: Kriterien = Bewertungsmodell für Unterricht als Leistungsbaustein / <i>Критерії = модель оцінки викладання як компонент виконання</i>

SAFL / Елементи співпраці/ Поглиблення через СППКВ

⇒ Unterrichtsbeobachtungsbogen seit Wintersemester 2022/2023 identisch mit Basismodell der Seminare / *Аркуш спостереження за викладанням, ідентичний основній моделі семінарів із зимового семестру 2022/2023 року*

Was machen die Studierenden mit dem Erlernten? / Що роблять студенти з вивченням?

Outputveranstaltungen 1-4 (exemplarische Inhalte) / Курси для оцінювання результатів (прикладу)

- ⇒ Studenten planen unter Anleitung & „halten“ 45 Min. „eigenen“ Unterricht in einer „echten kaufmännischen Schule“ (=Training on the Job) / *Студенти планують під наглядом та «проводять» 45 хв. «власного» уроку» в «справжньому закладі ПТО комерційного профілю»*
- ⇒ Reflexion des Unterrichts im Plenum anhand obiger Kriterien
Grundlage: Unterrichtsbeobachtungsmodell analog SAFL / *Рефлексія уроку в групі на основі вищезазначених критеріїв. Основа: модель спостереження заняття аналог СППКВ*
- ⇒ Reflexion des Unterrichts in „Sprechstunde“ / *Рефлексія уроку під час консультації*

Wie wird die individuelle Weiterentwicklung **gesteuert (Leistung bewertet)**? / **Як управляти особистим подальшим розвитком (оцінити досягнення)**?

- **Alle Seminare im „Oblast“ Baden-Württemberg & die Universität Konstanz verwenden seit Wintersemester 2022/2023 dasselbe (!) reformierte Unterrichtsbewertungs/-beobachtungsmodell im Rahmen aller Veranstaltungen/ Усі семінари в "області" Баден-Вюртемберг та Університеті Констанца використовують ту саму (!) реформовану модель оцінки/спостереження викладання на всіх курсах із зимового семестру 2022/2023 року.**

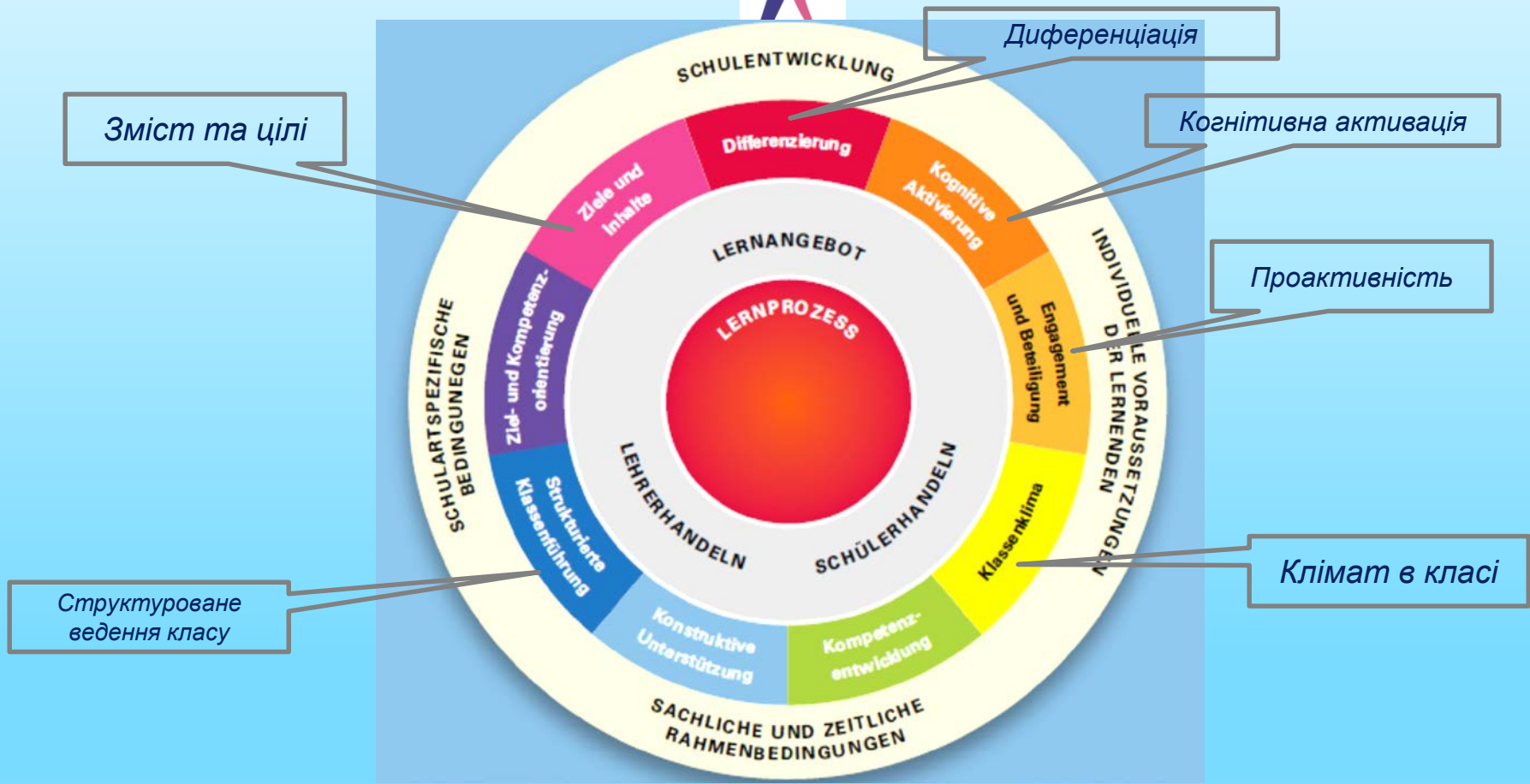
- **Dieses Modell und Informationen zu dessen Verwendung finden Sie unter/ Цю модель та інформацію про її використання можна знайти на сайті <http://seminar-weingarten.de/Lde/Startseite/Berufliche-Abteilung/Basismodell>**

- **Probieren Sie es doch einfach gerne selbst aus!! Просто спробуйте самі!**

file:///C:/Users/User/Desktop/semfrbs_Unterrichtsbeobachtung.pdf; Stand: 12.09.2022; Quelle: Basismodell für die Unterrichtsbeobachtung und – bewertung an beruflichen Schulen, 3. Auflage, Handreichung des Ministeriums für Kultus, Jugend und Sport, Abele, M./Droll M. et. al. 2022

Unterrichtsberatung: Das Basismodell / Консультаційна бесіда: базова модель

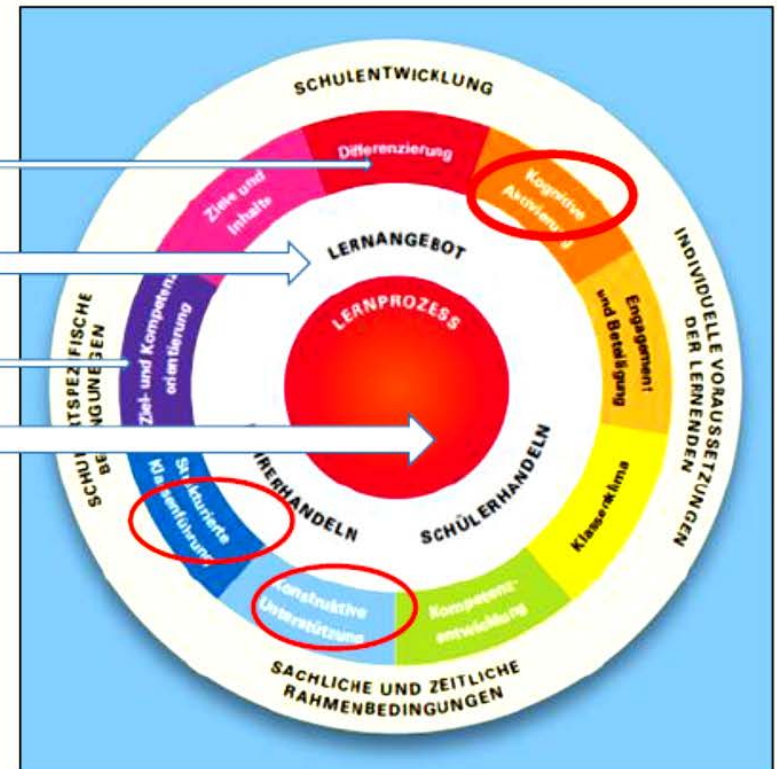
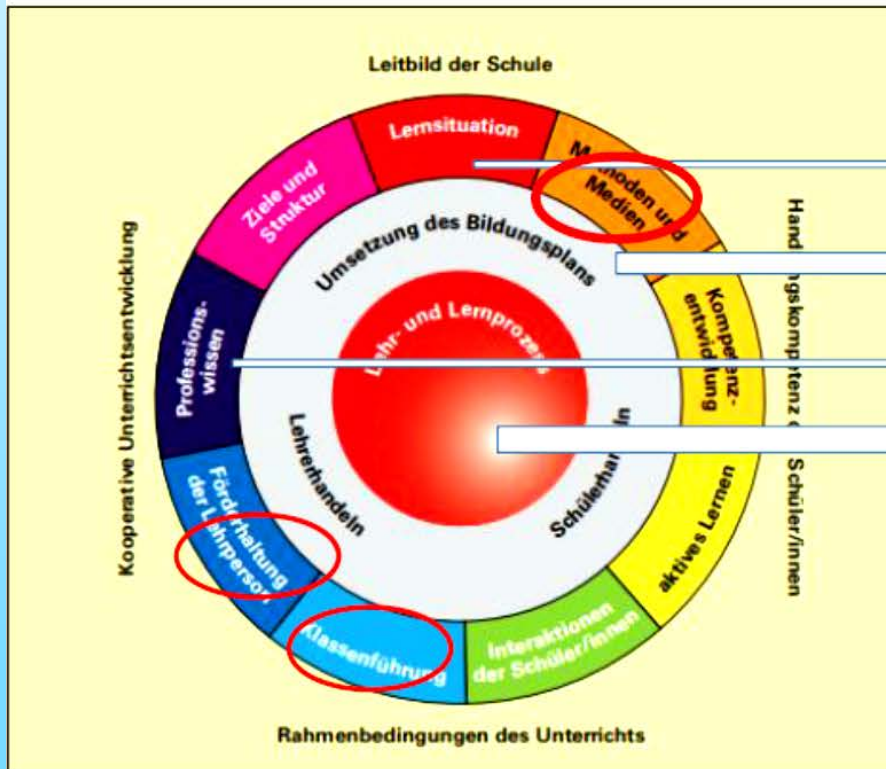

Quelle: Basismodell für die Unterrichtsbeobachtung und –bewertung an beruflichen Schulen, 3. Auflage, Handreichung des Ministeriums für Kultus, Jugend und Sport, Abele, M./Droll M. et. al. 2022

Unterrichtsberatung: Das Basismodell / Консультаційна бесіда: базова модель

Basismodell alt

Basismodell neu

Quelle: Präsentation: Einführung in das Basismodell für die Unterrichtsbeobachtung und – Bewertung an beruflichen Schulen; Prof. in Manuela Droll (Seminar Weingarten), 20.01.2022 & 28.01.2022, Seminar Weingarten

Vorgaben der bzgl. Inhalte der universitären fachpraktischen/fachdidaktischen Veranstaltung(en) / Специфікації змісту практичних / дидактичних заходів університету

- **Freiheit der universitären Lehre ↔ Performanzorientierung /**
Свобода викладання в університеті ↔
орієнтація на продуктивність
- **Universitäre Orientierung erfolgt inhaltlich an so genannten Fachdidaktik-Standards fürs Referendariat („Vorstruktur-Nachstruktur-Logik“)/** Орієнтація університету в плані змісту ґрунтується на так званих стандартах предметної дидактики для вчителів, що навчаються ("логіка пре-структури та пост-структури").
- **Diese finden Sie zu Ihrer Einsicht/Inspiration unter /** Ви можете знайти їх для ознайомлення/натхнення на сайті <https://km-bw.de/site/pbs-bw-new/get/documents/KULTUS.Dachmandant/KULTUS/Seminare/seminare-bw/Ausbildungsstandards/180702%20Fachdidaktikstandards.pdf>

Steuerungsstruktur: Intensive Vernetzung / Структура управління: інтенсивна мережа

Lernort 1/ Місце навчання 1

Fachdidaktische Lehrveranstaltungen an der
Universität / Дидактичні курси в університеті

- 1) Einführung in die Unterrichtspraxis
Вступ до практики викладання

Lernort 2 / Місце навчання 12

Fachpraktische Ausbildung an kaufmännischen
Schulen und SAFLs / Фахова практична підготовка
в закладах ПТО комерц.профілю і СППК

- 1) Schulpraxis Modul 1
→ Koordination: Universität Konstanz
Координація: Університет Констанц

- 2) Fachdidaktik
Wirtschaftswissenschaften 1
Business and Economics Didactic

- 3) Fachdidaktik
Wirtschaftswissenschaften 2
Business and Economics Didactic

**Kooperative Steuerung der
Praktika durch
Schule/Universität?
Кооперативне управління
практика через заклад
ПТО (школу)/університет**

2
atliche Seminare für
g der Lehrkräfte Weingarten und

3
tliche Seminare für
Aus- & Fortbildung der Lehrkräfte Weingarten und
Freiburg (SAFL)

Organisatorische / Kooperative Elemente an Universität & Schulen / Організаційні елементи/ кооперативні елементи в університеті та школі

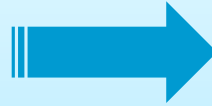
- Schulen haben Zugang zu universitären *Modulregularien*.
Школи мають доступ до університетських модулів
- Schulen begleiten *Portfolios*, welche die Studierenden im Rahmen des *Modules 1 an Universität einreichen müssen (dazu später mehr)*.
Школи супроводжують портфоліо, які студенти в рамках модуля 1 мають здати (дещо пізніше)
- Schulen stellen *Ausbildungslehrer* für Praktikantenbetreuung => diese werden seitens der SAFL geschult („Ausbildungslehrrtagungen“)
- *Школи забезпечують підготовку викладачів для наставництва під час практики => їх навчає СППКВ ("навчальні конференції викладачів")*

Organisatorische / Kooperative Elemente an Universität & Schulen/ Організаційні елементи/ кооперативні елементи в університеті та школі

- Ausbildungslehrer an Schulen = Spiegelreferenten der Universität und der Schule zugleich
Викладачі-наставники у школах = дзеркальні спікери університету та школи одночасно
- Ausbildungslehrer an Schulen erhalten „Deputatsstunden“ der Schulen
Викладачі-наставники в школі отримують «додаткові години» в школі
- Ausbildungslehrer an Schulen sind Ansprechpartner für die Universität (insb. Herr Dietrich) /
Викладачі-наставники в школах є контактною особою для університету (пан Дітріх)

Schulpraktisches Modul 1 - 3 – Steuerung/Rückkopplung / Шкільний практичний модуль 1-3 – управління/ зворотній зв'язок

Praktikumsschule füllt eine große Zahl
an Dokumenten für die Universität aus/
Школа стажування заповнює велику
кількість документів для
університету

Universität akkreditiert ECTS
Credits/
Університет акредитує ECTS
кредити

Bescheinigung über das 4-wöchige Schulpraktikum

**Bescheinigung
über das 4-wöchige Schulpraktikum im Rahmen des
Bachelor-Studiengangs Wirtschaftswissenschaften
(Vertiefungsrichtung B)
an der Universität Konstanz**

Hiermit wird bescheinigt, dass

Frau / Herr _____

betreut durch (Ausbildungslehrer) _____

im Zeitraum vom bis an der Kaufmännischen Schule _____

in _____

gemäß § 10, Abs. 5 sowie § 15, Abs. 3 der Prüfungsordnung für den Bachelor-Studiengang
Wirtschaftswissenschaften an der Universität Konstanz sowie gemäß Verwaltungsvorschrift
„Schulpraxissemester für Studierende des Lehramts an Gymnasien sowie Studierende der
Studiengänge zum Lehramt an beruflichen Schulen“ vom 18.07.2001 eine Unterrichtsstunde
selbstständig gehalten und zu dieser Unterrichtsstunde einen entsprechenden
Unterrichtsentwurf vorgelegt hat, wobei dieser dem Bereich Volks- und
Betriebswirtschaftslehre mit wirtschaftlichem Rechnungswesen zuzurechnen ist.

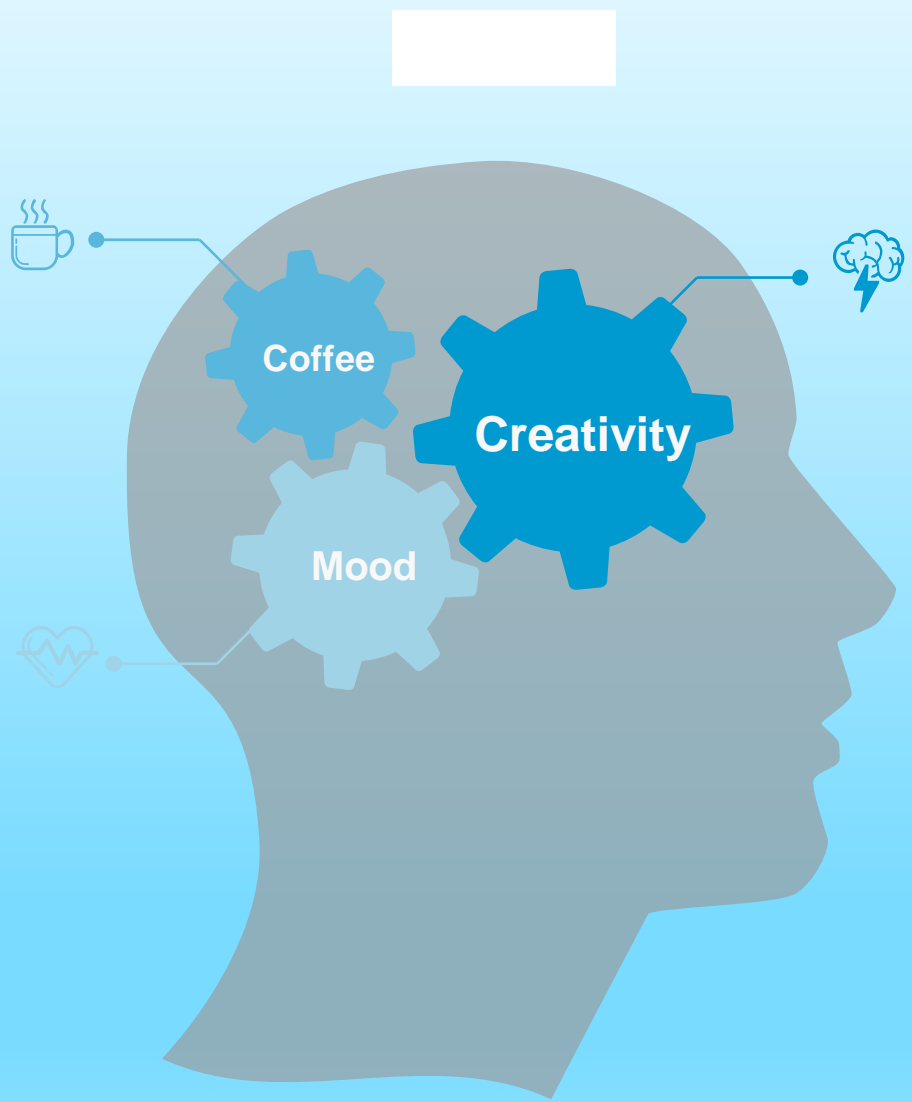
Nachweis über einen vorgelegten Unterrichtsentwurf

Datum	Unterrichtsfach und Thema der Unterrichtsstunde	Schulart

Unterschrift Schulleitung _____

(Dienstsiegel der Schule)

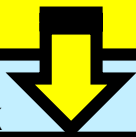

Weitere Steuerungsstruktur fachdidaktischer / fachpraktischer Ausbildung an der Universität Konstanz / Подальша структура управління предметним дидактичним/практичним навчанням в Університеті Констанца

Zusätzliche Vernetzung der Universität & SAFL durch/ Додаткова мережева взаємодія університету та СППКВ через:

- Treffen/Tagungen pro Jahr / Зустрічам та конференціям
- informelle Vernetzung der Dozierenden / Неформальні зустрічі викладачів
- Curriculares Matching (SAFLs/Uni) / Відповідність навчальних програм (СППКВ/Уні)

2) Fachdidaktik

Fachdidaktische / Fachpraktische Ausbildung nahezu „aus einer Hand“!
/ предметно-дидактична / предметно-практична підготовки з «перших вуст»!

Wirtschaftswissenschaften 2
Дидактика викладання економ.дисциплін
2

Lernort 2 / Місце навчання 1

Fachpraktische Ausbildung an kaufmännischen Schulen und SAFLs /

Предметно практична підготовка в ЗПТО комерц. профілю та SAFLs

1) Schulpraxis Modul 1 / Шкільний практичний модуль 1

Koordination: Universität Konstanz / Координація:

Zuständigkeit liegt **nicht** bei der Universität Konstanz **sondern** bei den SAFL Weingarten & Freiburg *Відповідальність лежить не на університеті Констанца, а на SAFL Вайнгартен і Фрайбург*

Aber: / Але:

Seminaristische Begleitveranstaltungen sind curricular angepasst an fachdidaktische Veranstaltungen an Universität Konstanz. *Супроводжуючі семінари відповідають фахово-дидактичним курсам в Університеті Констанца*

Координація: СППКВ

Schulpraktisches Modul 2 - 3 – Steuerung/Rückkopplung /Шкільно-практичний модуль 2-3 - управління/ зворотній зв'язок

Praktikumsschule füllt aus...
Школа заповнює

Universität akkreditiert ECTS Credits für Modul 2 & 3 /
Університети акредитують кредити ЄКТС за модуль 2 і 3

Bescheinigung über das 6-wöchige Schulpraktikum (Master)

Bescheinigung
über das 6-wöchige Schulpraktikum (Schulpraktische Studien) im
Rahmen des Masterstudiengangs Wirtschaftspädagogik
an der Universität Konstanz

Frau/Herr:
(Name, Vorname)

geb. am:

Modul II: vom bis
(Stempel der Schule)

Modul III: vom bis
(Stempel der Schule)

Die Durchführung erfolgte gemäß § 3 Abs. 2 u. Abs. 6 der Prüfungsordnung für den Masterstudiengang Wirtschaftspädagogik an der Universität Konstanz sowie gemäß Verwaltungsvorschrift „Schulpraxissemester für Studierende des Lehramts an Gymnasien sowie Studierende der Studiengänge zum Lehramt an beruflichen Schulen“ vom 18.07.2001.

Datum:.....

.....
(Schulleitung)

(Dienststempel)

Schulpraktisches Modul 1 - 3 – Steuerung/Rückkopplung

Praktikumsschule füllt aus...

Школа заповнює

Landeslehrerprüfungsamt (LLPA) rechnet Module 1-3 an => Voraussetzung für Referendariat!
=> ABER nur wenn Begleitveranstaltungen der SAFL für Modul 2 & 3 nachgewiesen sind (Fachdidaktik und Pädagogische Psychologie)!

Державна екзаменаційна служба (ДЕС) зараховує модулі 1-3 => передумова для пед. стажування! => АЛЕ тільки якщо супроводжуючі курси СППКВ для модулів 2 та 3 підтверджено (предметна дидактика та педагогічна психологія)!

Bescheinigung Schulpraxissemester (Landeslehrerprüfungsamt)
Schulpraxissemester für das Studium des höheren Lehramts an beruflichen Schulen
Teilnahmebescheinigung

zur Vorlage beim Landeslehrerprüfungsamt

Frau/Herr
 (Name, Vorname)

geb. am

hat das Praxissemester in drei Modulen an folgenden Schulen erfolgreich absolviert:

Modul I vom
 (Stempel der Schule)

Modul II vom
 (Stempel der Schule)

Modul III vom
 (Stempel der Schule)

Die Durchführung erfolgte gemäß der VwV „Schulpraxissemester für Studierende des Lehramts an Gymnasien sowie Studierende der Studiengänge zum Lehramt an beruflichen Schulen“ vom 18. Juli 2001.
 Das abschließende Modul III wurde absolviert:

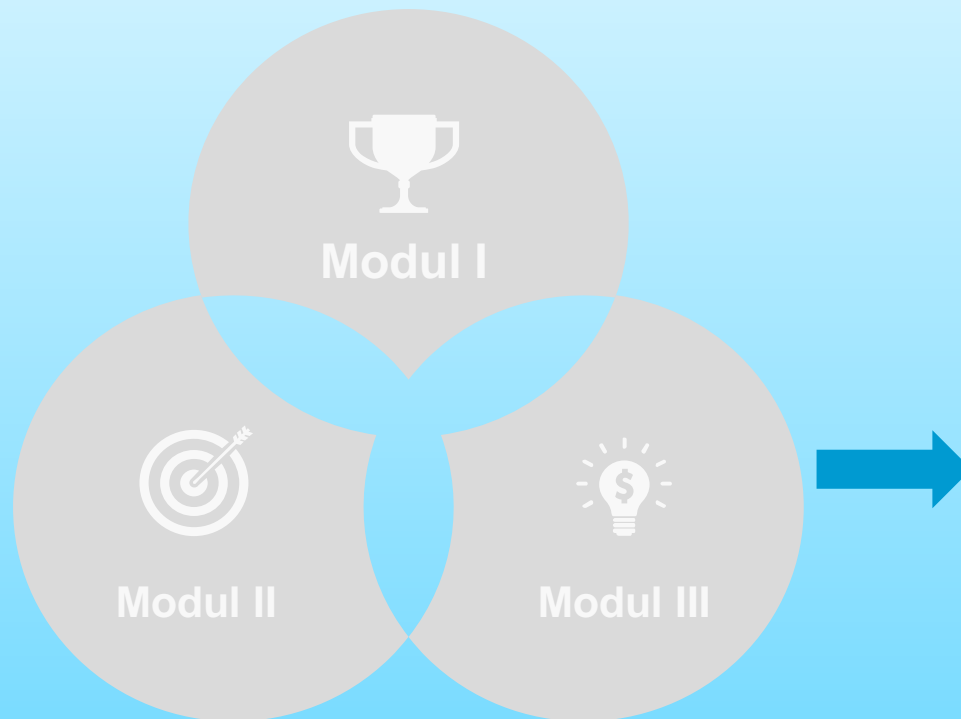
Datum:

.....
 (Schulleitung)

.....
 (Dienstsiegel)

Steuerungsstruktur: Intensive Vernetzung / Kooperation der Lernorte / Структура управління: інтенсивна співпраця місць навчання

Referendariat

(18 Monate)

„Zweites Staatsexamen“

Педагогічне стажування

(18 місяців)

Другий державний екзамен

Zuständigkeit liegt **nicht** bei der Universität Konstanz **sondern** bei den „Staatlichen Seminaren für die Aus- und Weiterbildung der Lehrkräfte“ Weingarten & Freiburg /

*Відповідальність лежить **не** на університеті Констанца, а на СППКВ Вайнгартен та Фрайбург*

Herzlichen Dank!

Joachim A. Dietrich, OStR. i. H. Dipl.-Hdl.

Йоахім А. Дітріх

Fachleiter für Pädagogik/Pädagogische Psychologie am Seminar
für Ausbildung und Fortbildung der Lehrkräfte Weingarten
(Berufliche Schulen und Gymnasium)/

*Керівник відділу педагогічної науки/педагогічної психології у
семінарі з підготовки вчителів та підвищення кваліфікації
Вайнгартен (професійні школи та гімназія)*

Fachdidaktiker für Wirtschaftspädagogik & Unterrichtspraxis an
der Universität Konstanz/

*Викладач економічної педагогіки та практики викладання в
Університеті Констанца*

Universität Konstanz

Fachbereich Wirtschaftswissenschaften

Lehrstuhl für Wirtschaftspädagogik

Raum F 254 – Fach D 127

D – 78457 Konstanz

Tel.: 0049 7531883891

joachim.dietrich@uni-konstanz.de

Щиро

дякую!